

L E T O P I S **2 0 2 0**

RAZMISLEK O MOCI GLASBE V MEJNIH LEGAH



Med glasbo, travmo, strahom je kompleksen odnos, zato preizprašujemo razloge, zakaj je glasba postala univerzalni simbol v trpljenju in hkrati poslednje zatočišče v brezizhodnosti, ter razloge za to, kako glasba zlahka prevzame vse čute, dušo in telo ter trpečega ponese v nek drugi svet. Morda celo premaga smrt. Glasba se najde v različnih registrih in vlogah: lahko je zlorabljena in povzroča človeku še večje trpljenje, lahko pa lajša bolečine. V taboriščih je bilo oboje – mučno prisilno korakanje ob glasbi pihalnega orkestra, igranje na mrazu za zabavo nadrejenih, 'show-up' predstave v Treblinki ali pa primeri glasbe kot največje utehe. Paradoksalno je, kako je glasba zastopana na obeh poljih – kot oblika mučenja in zlorabe ter hkrati kot odrešenje.

Nisem prepričana, da v tem travmatičnem trenutku premoremo toliko fantazije, da bi opazili pozitivne učinke časa, ko nam vlada koronavirus, saj smo ob spremljanju zastoja vsega sveta v prevelikem šoku. Če bo posledično prišlo do kakšnih radikalnih družbenih sprememb ter po pomiritvi in premislekih do sprememb tudi na osebnih ravneh, se bo to najbrž odražalo tudi v kulturi, morda tudi v umetnosti. Zagotovo pa se bomo spominjali vloge umetnosti (in z njo glasbe), saj ta zaznamuje tudi ta čas in nam sporoča svoj pomen za posameznika in družbo.

Človeškega vedenja ne narekujejo le življenjski pogoji, temveč tudi odločitve, ki jih človek sprejema. V različnih okoliščinah, v najugodnejših ali v najtežjih, ostajamo različni. A v ekstremnih pogojih se razkrije veliko več. Kot pravijo, »razkrijejo se svinje, svetniki pa prav tako«. A v tem, kako se odzivamo, ostajamo vedno svobodni. Ne glede na to kakšni smo, takrat ko se nam začne dozdevati, da naše življenje izgublja nekdanji smisel – kar se lahko zgodi najstniku, starcu, siromaku ali bogatašu – se vsi sprašujemo, od kod ta praznina in kaj nam jo lahko napolni. Človek je pač bitje, ki živi za nekoga ali/in za nekaj. In kaj zlahka se mu tudi podre fabriciran sistem. In takrat se sprašujemo, kako naj se odzivamo v teh okoliščinah, ker pač vemo, da naše izbire razkrivajo naše najgloblje vrednote in prepričanja.

Tukaj zdaj nastopi glasba, sredi mogočnih neobvladljivih naravnih sil, kot izraz človeške ustvarjalnosti in moči. Človeška, celo več kot le 'človeška' deluje v tem tesnobnem času. Učinkuje tam, kjer odpove racionalno, razne strategije in raznovrstni premisleki: naj bo to petje z balkonov v Italiji, bobnanje v Sloveniji ali brenkanje španskih policistov. Glasba je postala moč nemočnih, nekaterim celo poslednje zatočišče v brezizhodnosti. Nekaj je sedaj jasno, ne le nam, ki o glasbi razmišljamo iz širših perspektiv, ne le kot pasivni konzumenti: glasba ima moč. Glasba je tudi sredstvo za razumevanje, ravnotežje, enakost, pogum, radost ter presega socialne in racionalne strukture.

Umetnost se morda komu zdi kot dejavnost, ki nima funkcije, kot da ni neposredno koristna. [In ne. Ne bom sedaj naštevala neumnih izjav in pripomb nekaterih politikov in ekonomistov, ob katerih se mi zvrti.] Zdi pa se, da je umetnost, in v veliki meri prav glasba, zdaj postala način prevzemanja nadzora sredi strahu in sredi neznanega. Deluje kot način, kako prevarati strah, pa čeprav le za nekaj minut. Ljudje sedaj, morda prav tako kot nekoč, ko so žrtvovali device na kamnitih

piramidah, iščemo trenutke vznesenosti, iščemo izkušnjo transcendentnega, nekaj, kar nas razveseli, gane, da za nekaj časa izstopimo iz vsega, kar pritiska na nas. Takrat se nam zdi, kot da lažje zaživimo, počutimo se varnejše in se vživimo v vse človeštvo. Glasba namreč lahko postane vez s tistim večjim od nas in je način, kako ustvariti medsebojno človeško povezanost. Zanika razčlovečenje v tem čudnem času, v katerem smo sedaj zataknjeni in je simbol upanja. Ustvarja nam drugi svet sredi tega sveta, morda celo najavlja najvišji smisel. Učinkuje tudi sedaj, ko pogosto odpovedujejo racionalne strategije in postaja zatočišče v trenutnih občutkih brezizhodnosti. Zdaj je v vlogi glasnika tistega, kar človeško.

Ko razmišljam o močnem trenutku, v katerem glasba dobiva orfične razsežnosti (pod orfično mislim na 'pot v onostranstvo'), se še spomnim na nekaj dogodkov, kjer je bila moč glasbe še posebej močno izražena. Bilo je na božični večer leta 1914. Spopad na bojišču prve svetovne vojne je zastal, ko se je zaslíhal glas vojaka. Najprej je zazvenela Sveta noč, odpeta v nemščini, potem se ji je pridružil še glas, ki je na drugi strani bojne črte odpel pesem v angleščini. Na tem mestu se v meni zgodi očaranost nad fenomenom glasbe in v tem polju začutim moč mita o Orfeju. Spomnim se tudi drugih sodobnih mitov o moči glasbe, denimo o glasbenikih na potapljačem se Titaniku, ki so igrali do samega konca. Ali pa občudujem idejo o upanju in lepoti, ki je odzvanjala skozi glasbo ženskega vokalnega orkestra v japonskem internacijskem taborišču na Sumatri v Indoneziji, kjer je v divjem okolju nastal korpus, ki je imel tako moč, da je Evropejke in Avstralke iz višjih slojev in brez življenjske izkušnje v robnih razmerah, v neznosnih in neizmerno grozljivih okoliščinah, med podganami in malarijo, spodbudil, da so začele na potrgane listke iz konzerv po spominu delati aranžmaje glasbe največjih skladateljev.

Vse to so pripovedi o glasbi sami, o njeni moči, v razmislek o vsem, za kar nam je mar, o tistem, kar čutimo in o čemer premišljujemo. Glasba pomeni opisati človeška

hrepenenja in upanja, ki se skozi njo udejanjajo. Je tudi razumevanje, ravnotežje, enakost, pogum, radost. Te dni trpljenja spremljamo nameščeni pred računalniki ali televizijskimi ekrani. Gledamo tragedije in sledimo topografiji strahu. Iščemo svoje orodje za razumevanje tega strahu in negotovosti. In v jedru tega je za nas tukaj glasba kot jamstvo za smisel sveta, privedenega na rob katastrofe. Vsrkavamo čudovite zvoke in naše misli odplujejo stran od strahu in osamljenosti ter priključijo v spomin lepoto prejšnjih življenj. Pojoči obrazi na Zoom ekranih ali petje na balkonih blokovskih naselij ozvočujejo to skrivnostno moč in duh glasbe, lovijo izgubljene trenutke v času, odrivajo mračnost, grozo in strah. Obenem pa prinašajo tudi idejo skrajnega primera, ko ima edino glasba potencialno kvaliteto nesmrtnega.

In kaj bo z umetnostjo, ko bo vsega tega konec? Bomo spet poslušali, kako je umetnost dejavnost, ki nima funkcije in ne služi nobenemu namenu ter se celo spraševali, ali naj umetnost sploh podpirajo davkoplačevalci. Ali celo dajali besedo nevarnim ideologom, ki govorijo o »vrednosti transcendentalne vse-človeške estetike, ki so jo zunaj 'na trgu' ljudje pripravljeni plačati s svojim denarjem, kot 'edino pravo, nekontaminirano umetnost'«?

Karmina Šilec

THRENOS (za grlo)

Minoritska cerkev, Maribor, 9. 3. 2020

Avtor glasbe / idejna zasnova: **Jacob Cooper** (ZDA)
 Idejna zasnova / glasbeno vodstvo / režija: **Karmina Šilec**
 Besedila: **Dora Malech** (ZDA)
 Video: **Young Joo Lee** (ZDA)
 Umetniška sodelavka: **Sidra Bell** (ZDA)
 Scenografija: **Dorian Š. Petek**
 Kostumi: **Tina Bonča**
 Luč: **Andrej Hajdinjak**
 Ton: **Danilo Ženko**
 Prevod besedila v slovenščino: **Ifigenija Simonović**

Izvajalci: **Choregie – novoglasbeno gledališče**

Produkcija: CARMINA SLOVENICA
 Ko-produkcija: Lutkovno gledališče Maribor

THRENOS

... zaradi sramu in od sramu, ker nas je sram, gledamo stran in vas nagovarjamo, da tako storite tudi ve ...

Carmina Slovenica je že nekajkrat na repertoar uvrstila dela Jacoba Cooperja, ki velja za enega najbolj renomiranih skladateljev na današnji glasbeni sceni, tokrat pa je Cooper ciklus skladb za 16 solističnih glasov, elektroakustično glasbo in zvočno procesiranje v živo napisal prav za CS ansambel. V sodelovanju s pesnico Doro Malech smo zastavili temo – sprva z delovnim naslovom »requiem za živali«, ki se posveča etičnim dimenzijam svetosti življenja, zato se Threnos dotika pomena ubijanja življenja. Živali so kot marginaliziran subjekt izhodišče, metafora, sama ideja pa izhaja iz starogrške žalostinke. Sodobna klavnica je prostor in navdih in predvsem mesto, kjer se srečajo človek, žival in stroj. To okolje je profano in hkrati odmaknjeno, v tej svoji odmaknjenosti postane klavnica nedostopno svetišče in vzpostavi prostor za litanijo ali žalostinko, za threnos. Zasnovali smo namreč cikel z naslovi stavkov Litanija, Premislek, Vzdržnost, Razčiščevanje, Zaklinjanje, Obžalovanje, Umik, in to so nekakšni »paraliturgični« stavki.

Jacob Cooper (ZDA)
 THRENOS (za grlo) 2020

Stavki:

Litanija

Premislek

Vzdržnost

Razčiščevanje

Zaklinjanje

Obžalovanje

Umik



Predpremiere je bila izvedena precej na hitro in brez predvidenih udeležencev iz ZDA, saj je zaradi epidemije s koronavirusom grozila odpoved projekta. Proces nastajanja dela je zaradi novih okoliščin precej zaznamovala situacija, ki jo je prinesel virus. Za 20. marec načrtovana premiera je bila vprašljiva, prav tako prisotnost umetniške ekipe. Predpremierno smo delo izvedli brez Sidra Bell Dance Company in tudi ta izvedba je bila za nas dragocena izkušnja. Delo je na prvi pogled usmerjeno v skrb za živali, v resnici pa gre za ljudi, za nas, in za naš občutek krivde. Pomembno se nam zdi, da kompozicija

vzpostavlja možnost za premislek o potrebni radikalni transformaciji odnosov med ljudmi in živalmi. Zato delo zagotovo od gledalca oziroma poslušalca zahteva določeno konfrontacijo, med tistim kar ve, da je prav in tistim, kako živi in deluje. Na določeni ravni to seveda meri na krepitev gledalčeve in izvajalčeve zavesti v smislu razvijanja kritičnega odnosa do naturalizacije nasilja nad živalmi in ljudmi. Z odrsko postavitvijo skušamo širiti meje te senzibilitete, vendar brez opiranja zgolj na sočutje. Threnos to, kar se običajno skriva ali prikriva, ponuja kot prostor za razmislek.

Skladatelj Cooper je o delu povedal, da je to verjetno precej sporna skladba, saj večina ljudi – kot mesojedci – redno »sodeluje« pri usmrčitvi živali. Skladba nikakor ni glasnik in poziv k vegetarijanstvu in veganstvu, namesto tega prinaša kompleksnejšo misel: ta želi človeka, ki je mesojed, spomniti na prepoznavanje žrtve, ki jo živali naredijo za nas, ko jih pojemo. Najbrž pa je bolj kot o žrtvi, ki jo živali naredijo za nas, pomembno razmišljati o tem kako in ali je sploh mogoče izstopiti iz tega eksploatacijskega, antropocentričnega gledišča in delovanja in ali obstaja možnost za neko novo držo. Danes je človekov odnos do vsega, kar ni človeško, še

vedno ujet v ta tradicionalni, zakleti krog binarnega odnosa med človekom in živaljo oziroma naravo. Threnos skuša človeku spregovoriti o krhkosti življenja, tako živalskega kot človeškega. Gre torej za premisleke o nujnosti spremembe človeškega odnosa do živali in posledično tudi do svoje vrste.

... Threnos (za grlo) je mojstrski primer vznemirljivega glasbenega gledališča, ki je prepreden s surrealističnimi trenutki, globoko čustven in navdušujoč ... **Arts Talk Magazine**

... Izvajalke, performerke, glasbenice pa so s svojo prezenco in izvedbo vnovič dokazale polivalentnost svojih talentov in zmožnosti ... **Večer**



... projekti v produkciji CS vedno znova osupnejo z uglašenostjo s problematiko časa, pogosto tudi anticipirajo neke teme, ki jih kasneje zaživimo v realnosti ... **Večer**

Obkroženi smo z industrijo okrutnosti in ubijanja. Za razliko od najokrutnejših poniževanj, kot jih poznamo iz vojn, ta industrija tovrstne principe celo presega, predvsem zato, ker nima konca. Gre za neko čudno prevaro, saj smo vsi žrtve tega sveta trgovine. Zato se v Threnosu vse na nek način vrti okoli vprašanja življenja in nasilne, nelegitimne smrti, ki jo sodobna družba legalizira.

Klavnice so kraj, kjer se srečujejo človek, stroj in žival. Skozi to povezavo med tehnologijo, človekom in živalmi gre za preizpraševanje sodobne družbene paradigme, v kateri človek s čezmernim povzdigovanjem lastne kulture skoraj povsem uniči naravo. To naprej vodi v razmislek o tem kako lahko narava kljub temu preživi, morda tudi brez človeka in ali nam posledično ta odnos človek-stroj lahko prinese kak drug pogled na odnos človek-žival. Ta trikotnik človek-stroj-žival v skrajni legi posega v problematiko ljudi in jih postavlja kot neka gola brezpravna telesa v globalnih postopkih nadzora in ubijanja. To je vodilo tudi odrsko postavitev, ki se oslanja na te prostore. Zvočno procesiranje človeškega glasu predstavlja ta aspekt »stroja« in spominja na krhkost in ranljivost človeškega in živalskega glasu ter na nekakšno razteznost življenja oziroma živega kot celote.



... gre za preizpraševanje sodobne družbene paradigme, v kateri človek s čezmernim povzdigovanjem lastne kulture skoraj povsem uniči naravo. To naprej vodi v razmislek o tem, kako narava lahko kljub temu preživi, morda tudi brez človeka in ali nam posledično ta odnos človek - stroj lahko prinese kak drug pogled na odnos človek - žival. Ta trikotnik človek-stroj-žival v skrajni legi posega v problematiko ljudi in jih postavlja kot neka gola brezpravna telesa v globalnih postopkih nadzora in ubijanja. To je vodilo tudi odrsko postavitev, ki se oslanja na te prostore. Zvočno procesiranje človeškega glasu predstavlja ta aspekt »stroja« in spominja na krhkost in ranljivost človeškega in živalskega glasu ter na nekakšno razteznost življenja oziroma živega kot celote ... **Delo**

... Threnos je vzpostavil stičišče med umetnostjo in smrtjo, Karmina Šilec pa je s kolektivom svojega glasbenega gledališča vzpostavila kolektivni ustvarjalni proces, ki smo ga v zadnjih časih tako pogrešali. Threnos nas je vnovič spomnil na vrhunskost kolektiva Carmine Slovenice, na raziskovanje vseh meja glasbenega in odrskega. Vznemirljiva metakompozicija in sugestivna izvedba je v vseh prvinah funkcionirala silovito in prepričljivo ... **Večer**

... včeraj sem se hitro pobral, nisem se pridružil množicam, ampak zdaj pišem to kar mislim, v glavnem, bil sem totalno frape, užival sem vsako sekundo perfekcije, navdušen sem nad vsem. Asketska, urejena postavitve je takoj zavibrirala s strahospoštovanjem, nadaljevanje je držalo pozornost do končne meje, muzika pa itak da se ti zmeša, po domače rečemo temu mojstrovina v ideji in izvedbi. Tak pač jaz to vidim. Močno. Hvala in čestitke. **Nino Mureškič**

... Industrializacija smrti se v predstavi manifestira z repetitivnostjo, mehaničnostjo, laboratorijsko sterilnostjo, minimalizmom... in to velja tako za glasbo, kot za koreografijo, kostumografijo in scenografijo ... **Delo**

Premierna projekcija filma THRENOS



Minoritska cerkev, Maribor, 14. 5. 2020

Gre za filmsko inačico projekta THRENOS, ki je bil v živo izveden in posnet 9. 3. 2020.

Prva predstavitev glasbenega filma, ki ga je s svojo ekipo posnel in v sodelovanju s **Karmino Šilec** režiral **Rudi Uran**, je bila v Minoritski cerkvi, na prizorišču premiernе uprizoritve.



MARIJA



spletni dogodek, 13. 12. 2020

Glasba: **S. Rahmaninov, G.P. Pergolesi, A. Kastalski, G. Bryars, M. Durufle, K. Šilec, M. Head, Codex Las Huelgas, pravoslavni duhovni napevi**

Izvajalci: **Ansambel iKebataola!, Carmina Slovenica, Mladinski pevski zbor Maribor**
Dirigentka: **Karmina Šilec**

- Victor Galván Great! We are waiting excited! 😊
- Carmina Slovenica Hi, Victor, great to see you around!
- Carmina Slovenica this is going to be only audio, but seeing people joining is so exiting!
- Victor Galván Yes! Looking forward to seeing you again live!
- Carmina Slovenica Soprano solo: Nina Dominko
- Victor Galván ❤️ Bogoroditse...
- Petra Munda Kdaj, le kdaj ta meditativna izkušnja ponovno v živo? Bravo za izbor in adventno vzdušje.
- Carmina Slovenica kmalu, kmalu
- Maja Štukovnik Thank you for this musical blessing Carmina Slovenica!!! 🙏
- Uršula Šauperl ❤️
- Maja Štukovnik Brings back memories from another great project, Musica inaudita.
- Carmina Slovenica concert is part of WORLD CHORAL DAY celebrations
- Carmina Slovenica solo: Jasmina Črnčič
- Victor Galván 🙌🙌🙌 Jasmina!
- Jasmina Črnčič Thank you !
- Carmina Slovenica live recording
- Jasmina Črnčič And thank you Karmina for this evening!
- Carmina Slovenica thank you for sending us your photos as tonight audience. It is so nice to see you!
- Petra Munda ✨ ✨ ✨
- Carmina Slovenica to pa je izpred kakšnih 30 let
- Katja Sara Obujam spomine in uživam.
- Ana arnejčič Virtualno poslušamo skupaj bivši alti Danaja, Ana Babič in Ana A.
- Carmina Slovenica lepo vas je brati!
- Barbara Ogrizek Urška, Barbara in fenica Tanja smo skupaj na koncertu.
- Carmina Slovenica alti spet vodijo! 😊
- Carmina Slovenica in to 2. alti
- alenska fortič Nimam časa, uživam! Hvala!
- Ana arnejčič 🙌
- Barbara Ogrizek 🙌🙌🙌
- Carmina Slovenica Finnish folk version of Christmas story
- Barbara Ogrizek Very nice.
- Carmina Slovenica Nina Dominko, Urška Breznik, Mojca Potrč
- Leon Asenberger Izvrsten koncert. Zelo uživamo 😊🎵
- T.T. Margaux Love it! Sent it to our Musical Director straight away. Hopefully I can come to Slovenia when next summer you host Europa Cantat...

Letošnji koncert ob svetovnem dnevu zborovske glasbe smo preselili na splet. Izbrali smo glasbena dela, ki so inspirirana s Sveto Marijo.

Marija, milosti polna: zakon gibanja navzdol. Ponižati se, pomeni vzpeti se v pogledu moralne težnosti. Zaradi moralne težnosti pade v višino.

Koncertu se je na nedeljski zimski večer pridružilo preko štiristo poslušalcev iz Slovenije in tujine.

spletni koncert **ZIMA**

Minoritska cerkev, Maribor, 27. 12. 2020



Zadnji dogodek v letu je bil spletni koncert Zima, s skladbami povezanimi s temo letnega časa. Glasba je letos izšla tudi za zgoščenki z istim naslovom.

Glasba: **E. Elgar, B. Britten, M. Feldman, J. Ipavec, J. Sibelius, H. Wessman, D. Patriquen, I. Berlin, A. Adam, ...**

... Koncert je nizanje biserov. Deli koncerta segajo do meja dojemljivega, ki ga Carmina Slovenica in njena nadgradnja Kebataola presegata. Fenomen obstaja v sinergiji perfekcionizma in visoke umetnosti. Iz obdobja v obdobje raste izraznost in virtuoznost tega čudovitega ansambla po zaslugi Karmine Šilec. Hvala za darilo! ... **Marjana**

... Carmina je bila sijajna. Najbolj se me je dotaknil Elgarjev Sneg. Severni sij. So bile pesmi polne strasti, svetlobe, pa tudi dionizičnosti, ki te lahko še kako hitro potegne v razburkano globino človeka. Zelo lep koncert ... **Manja**

Drugi digitalni dogodki

V obdobju karantene in zmanjšane dogajanja zaradi koronavirusa smo se odločili za predvajanje naših preteklih predstav. Gledalci so si lahko ogledali Fortuna Fauvelu ne bo par!, Kaj imate proti kmetom, gospa?, VOGP Glasba preživetja, Threnos (za grlo) in druge posnetke preteklih dogodkov.

DELAVNICE IN DELA V NASTAJANJU



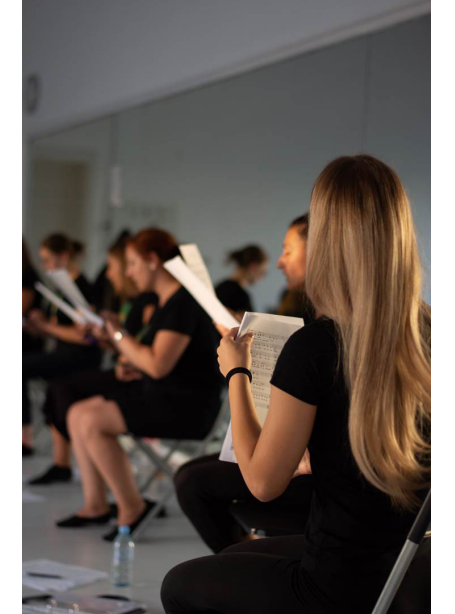
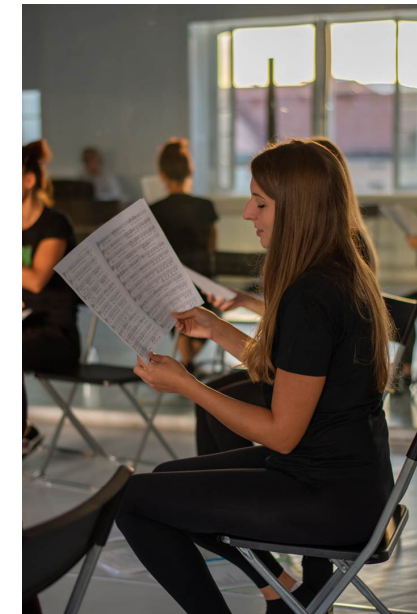
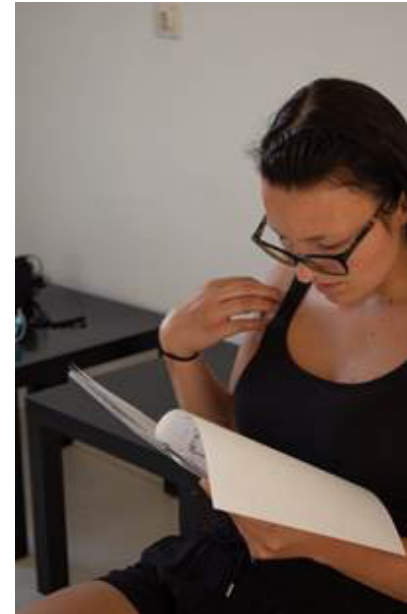
POLETNI TABOR ATTACCA

avgust, 2020

Po uspešni premierni uprizoritvi glasbeno-scenskega projekta Threnos (za grlo) smo na poletnem taboru ATTACCA 2020 pričeli študij novega dela finske skladateljice **Tellu Turkka: DERT- endemične pesmi.**

DERT odpira vprašanja mita o izbiri, ki bo »sploščil hierarhije med poetičnim in dokumentarnim, med zgodbami in spomini, zgodovino in sodobnimi raziskavami«.



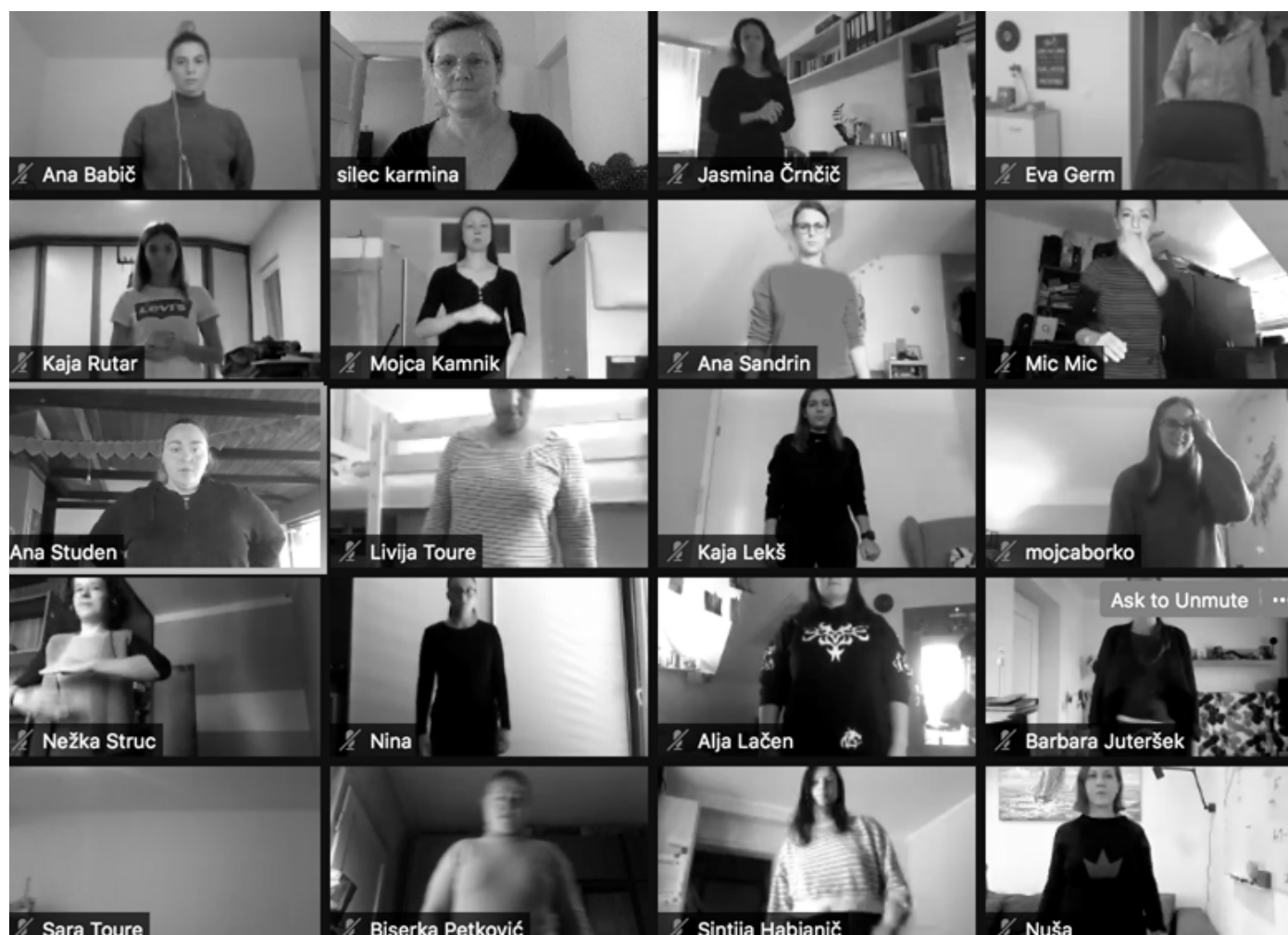




VAJE Z
RAZDALJAMI

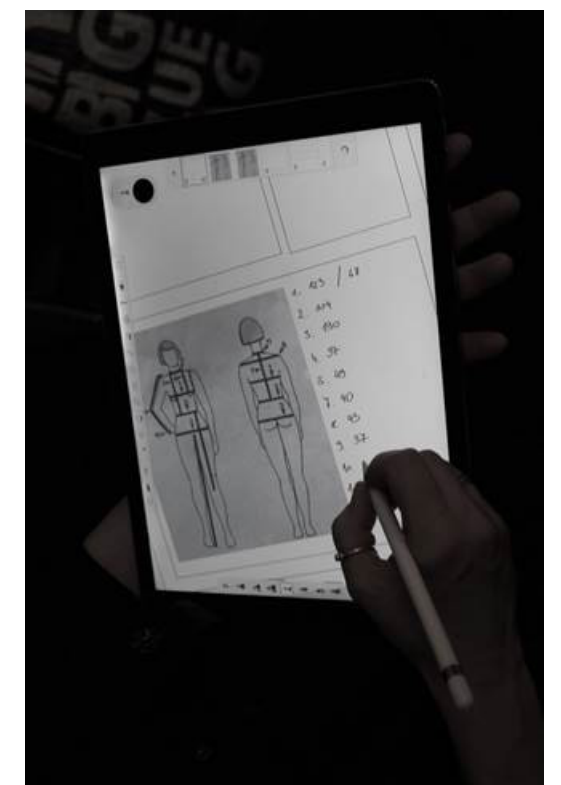
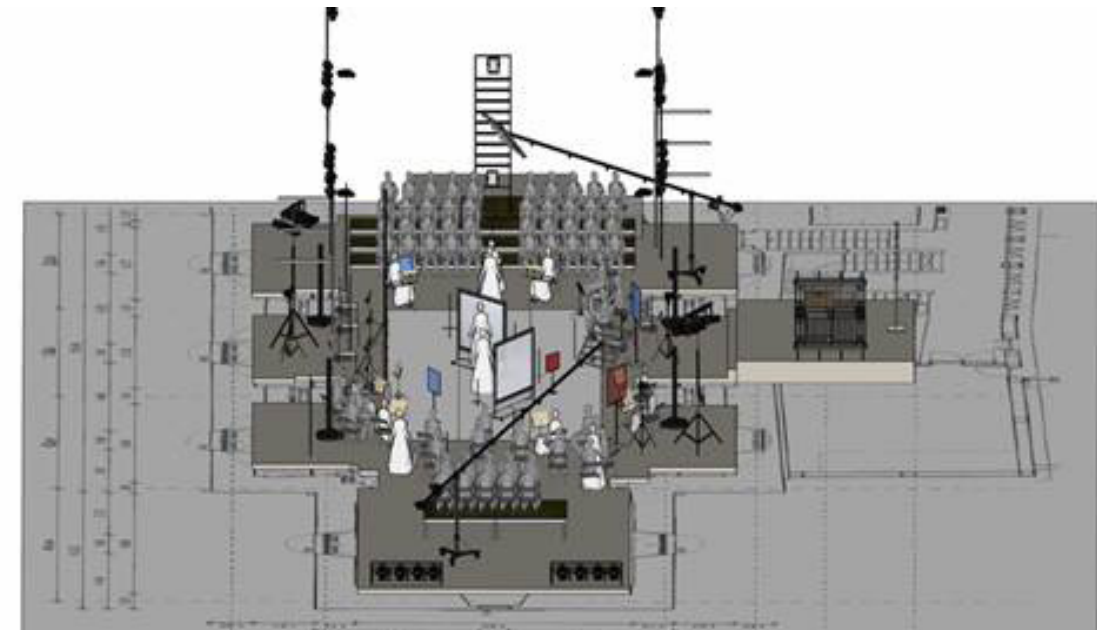


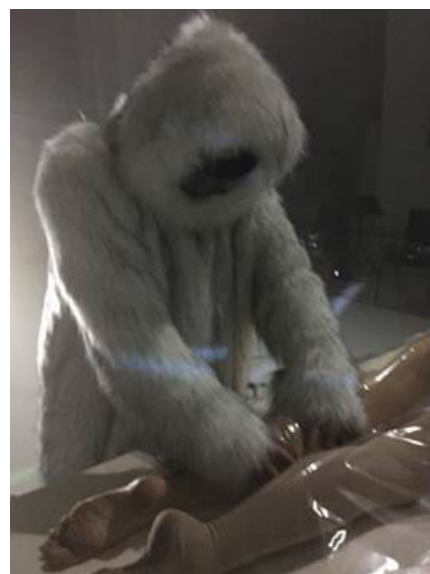
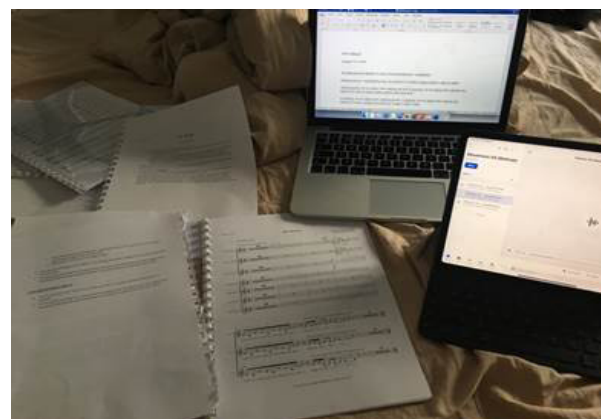
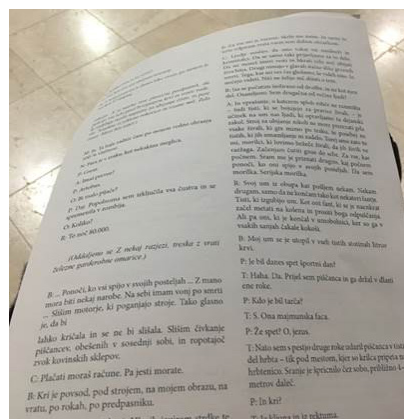
KARANTENA ALI OD ZOOM-A DO KONCERTA





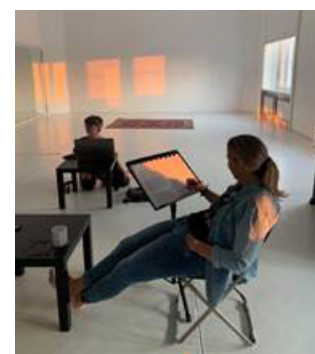
THRENOS FAZE





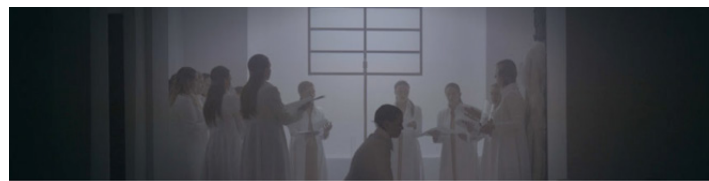
ZVOČNA KNJIGA BABA V NASTAJANJU

Mesec, ko smo čas preživljali v karanteni, smo izkoristili za snemanje zvočnih knjig. Posneli smo več kot 12 ur zvočnih portretov žensk, ki so besedila **Karmine Šilec** iz knjige *Baba: Kolosalna balkanska fikcija*. Pripovedovalka je dramska igralka **Minca Lorenci**.



OPERADAGEN
ROTTERDAM

14. 5. 2020

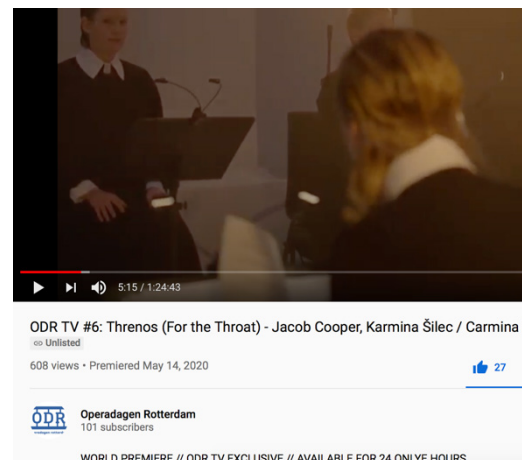
OPERADAGEN ROTTERDAM
PRESENTEERT: ODR TV

Bekijk op deze pagina de meest spraakmakende voorstellingen van de afgelopen jaren. Op donderdag 14 mei a.s. gaat *Threnos (for the Throat)* van Jacob Cooper, Karmina Šilec / Carmina Slovenica in wereldpremière.

... Ponosni smo, da smo dobili priložnost prvi predstaviti tako veličastno novo odrsko delo in to v času koronavirusa ... (umetniški direktor Operadagen, **Guy Coolen**, ARTS TALK MAGAZINE, Nizozemska)

Svetovna premiera dela *Threnos* (za grlo) se je odvila na ODR TV platformi mednarodnega festivala Operadagen Rotterdam. Gre za filmsko inačico projekta, ki je bil v živo izveden in posnet v Minoritski cerkvi Maribor (9. 3. 2020), najbrž kot zadnji glasbeno gledališki dogodek v Sloveniji pred uvedbo karantene.

Mednarodni festival Operadagen Rotterdam prinaša sodobne trende v glasbenem gledališču in operi ter je odprt za različna glasbeno-gledališka iskanja. Kot 'avanturistična' kulturna organizacija je Operadagen mednarodno cenjena in priznana, za kar je prejela tudi nominacijo Classical:NEXT Innovation Award (nagrada za inovativnost) in nagrado International Opera Award, v kategoriji »Najboljši festival«.

90. OBLETNICA
VELJA TORMISA

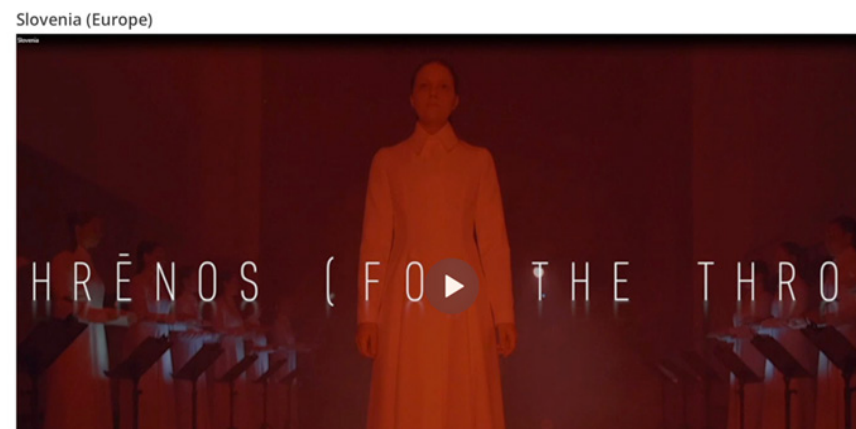
Na pobudo Centra Veljo Tormis je tudi Carmina Slovenica sodelovala pri praznovanju 90. obletnice rojstva estonskega skladatelja. Med njegovimi najpogostejše izvajanimi skladbami so *Raua needmine*, *Lauliku lapsepoli* in *Aboriginska pesem*.

Ob jubileju so njegova dela predvajali na Klassikaraadio ter pripravili več različnih dogodkov. Med drugim so naredili predstavitveni video, v katerem je nastopila tudi Carmina Slovenica.



ITI GENERALNA SKUPŠČINA

14. 12. 2020, online



Carmina Slovenica je pripravila video predstavitev na generalni skupščini ITI – World Organisation for the Performing Arts. Predstavitev je vodila dramaturginja SNG Opera in balet Ljubljana, **Tatjana Ažman**. V njej je predstavila dva videa Carmine Slovenice, in sicer projekt, ki je nastal v času epidemije COVID-19, *Threnos*, ter video o nastajanju novega projekta *Baba*.



Sidra Bell

Play • 11 min

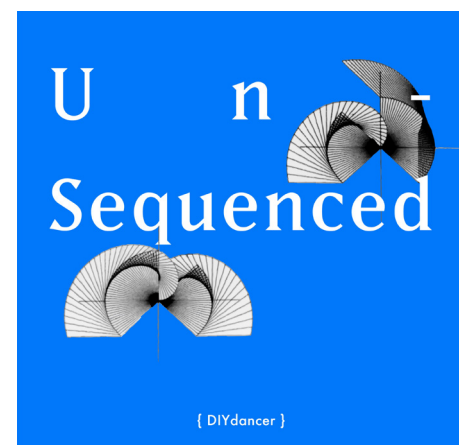
New York choreographer Sidra Bell and her company Sidra Bell Dance New York were slated to participate in a 10-day production residency and performances in Slovenia this March before the chaos of the COVID19 pandemic kept them in the US. Bell discusses her work on Karmina Šilec's *Threnos Project* and how this type of collaboration continues to shape her practices.

UnSequenced is a podcast in which we discover the stories and emotions behind the movement. Each episode dives deep into the creative process with a choreographer, documenting what compels them as an artist, what drives their artistic decisions for a particular work, and what unexpected things come up along the way.



PODCAST O THRENOS

Koreografinja **Sidra Bell** iz New Yorka, ki je sodelovala pri nastajanju projekta Threnos, je v podcastu govorila o snovanju projekta. Sidra je letos koreografirala v New York City Balletu in bila prva afroameriška koreografinja, ki je koreografirala v tej prestižni baletni instituciji.



CD plošča POKRAJINE: ZIMA

Prva zgoščenka iz cikla POKRAJINE prinaša dela na temo zime. Skladbe različnih slogovnih obdobj in žanrov izvajajo različne zasedbe: od terceta s Feldmanovo Sneg pada, mladinskega zbora z izborom del finskih avtorjev do komorne zasedbe z Brittnovo kolednico V mrzli zimski noči.

koncertni zbor Carmina Slovenica ansambel iKebataola!
komorni zbor Carmina Slovenica Ljubljanski godalni kvartet
Olga Peceny, Urška Orešič (12), klavir
Nadja Stegne, flavta
Maria Graf, harfa
Miljenka Grđan, sopran
Dragica Kovačič, mezzosopran
 Dirigentka: **Karmina Šilec**

V ŽIVO
 posnetki so nastali na koncertih (1997-2010)

Tonski mojster: **Danilo Ženko**
 Mastering: **Daniel Svenšek**



Harri Wesman: *Vesi väsy lumen alle / Voda pod snegom je utrujena*
Aulis Sallinen: *Vintern var hård / Zima je bila težka*
Josip Ipavec: *Zimska*
Eward Elgar: *The Snow / Sneg*
Benjamin Britten: *In freezing winter night / V mrzli zimski noči* (from / iz *A Ceremony of Carols*)
Morton Feldman: *Snow falls / Sneg pada* (from *Three voices* / iz *Trije glasovi*)
Pekka Kostinen: *Revontulet / Severni sij*
Donald Patriquin: *Inuit weather chant / Inuitski napev vremenu*
Lojze Lebič: *Zima iz Suite Štirje letni časi*
Jean Sibelius: *Katso, ihme taivainen / Glejte, novo veselje* (from / iz *Piae Cantiones*)
Einojuhani Rautavaara: *Marjatan jouluvirsi / Marjattina božična himna* (from / iz *Marjatta matala neiti / Marjatta, ljubka deklica*)
Adolphe Adam (arr. / prir. **Urška Orešič**): *O holy night / O, sveta noč*



DVD THRENOS

GLASBENI FILM

Kamera & editing: **Rudi Uran**

LIVE

Trajanje: 1.24.44

Avtor glasbe / idejna zasnova: **Jacob Cooper** (ZDA)

Idejna zasnova / glasbeno vodstvo / režija:

Karmina Šilec (SI)

Besedila: **Dora Malech** (ZDA)

Video: **Young Joo Lee** (ZDA)

Scenografija: **Dorian Š. Petek** (SI)

Kostumi: **Tina Bonča** (SI)

Luč: **Andrej Hajdinjak** (SI)

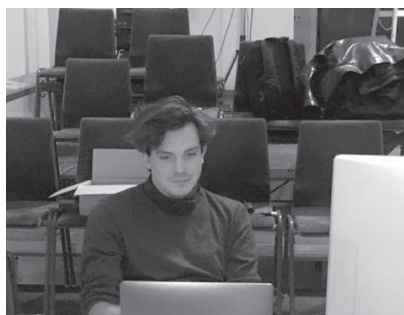
Ton: **Danilo Ženko** (SI)

Prevod besedila v slovenščino: **Ifigenija**

Simonovič

Izvajalci:

Novoglasbeno gledališče Choregie (SI)



Ustvarjalna ekipa: Dorian Šilec Petek, Danilo Ženko, Karmina Šilec, Andrej Hajdinjak



Digitalna knjiga: PLANET CARMINA

Avtorica: **Melita Forstnerič Hajnšek**

Knjiga Planet Carmina o dirigentki in umetniški vodji Karmini Šilec, njenem svetovno znanem zboru Carmina Slovenica, njenih izvirnih raziskovalnih pristopih v glasbi in scenskih umetnostih odkriva vznemirljivo slovensko umetniško glasbeno poglavje, razpeto med domom in svetom, med globalnim in lokalnim.



Digitalna knjiga: NOLITE TACERE – Prevedeno v glasbo

Avtorica: **Karmina Šilec**

Knjiga Nolite tacere dirigentke Karmine Šilec o njenem delu z zborom Carmina Slovenica, o njenih izvirnih, vrhunskih in raziskovalnih pristopih v glasbi in scenskih umetnostih prinaša vznemirljiva poglavja z naslovi, kot so Božji dar, Magične kretnje, Skoki v višino, Antidepresivi kralja Savla, Nekdo v drugem času se nas bo spominjal, Krstača za zajtrk in drugi. V besedilih so zbrane misli, povezane z ustvarjanjem glasbenega kolektiva, motivacijo, inspiracijo, zgodovino vokalne glasbe in drugimi temami, ki so pomembne za avtoričino glasbeno in pedagoško delovanje. Nolite tacere zajema umetniški kredito, metode in tehnike vodenja umetniškega korpusa, kreativne pristope, ki žanjejo uspehe po vsem svetu. Knjiga tako odčitava njeno unikatno umetniško prakso in prinaša globlji uvid v materijo, v ozadje tega, kar Carmina Slovenica je.

OBE KNJIGI STA NA VOLJO V E-IZDAJI NA: Ebook (EPUB*), ki jo prejmete po elektronski pošti (naročilo na spletni strani CS), ali na BIBLOS.SI.

NA ZAHTEVO



MARIA music meditation (audio only)

Karmina Šilec



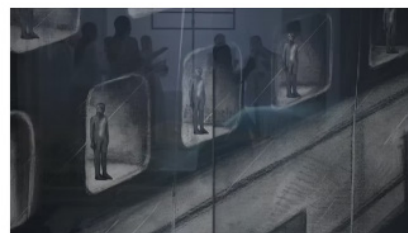
PLEADING FOR WORDS, Carmina S...

Karmina Šilec

Letošnje leto smo se krepko pomudili z založniškim področjem.

Prvič so v spletni inačici na voljo vse predstave. Gledalci si jih lahko izposodijo ali kupijo na Vimeu (na zahtevo/on demand).

Zvočni posnetki vseh plošč pa so odslej na voljo na najpomembnejših platformah.



RETREAT

Karmina Šilec



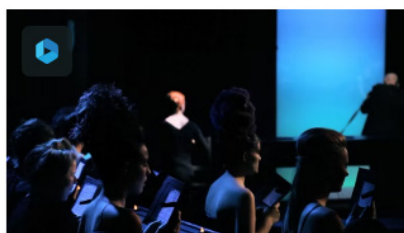
THRENOS (for the Throat)

Karmina Šilec



Doorways (THRENOS for the Throat)

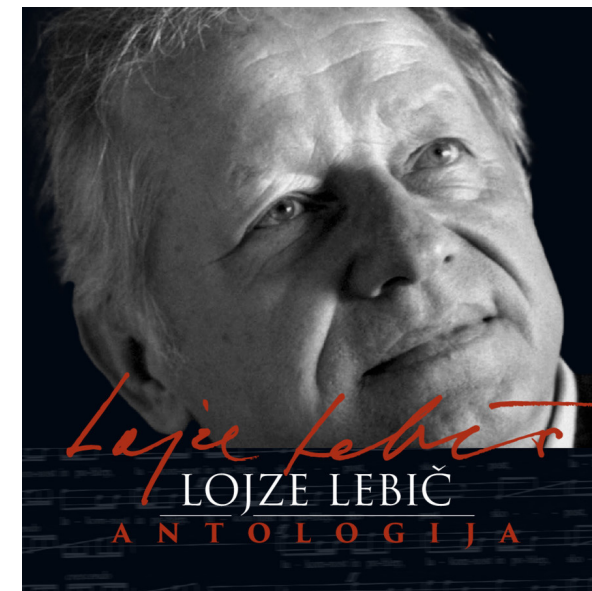
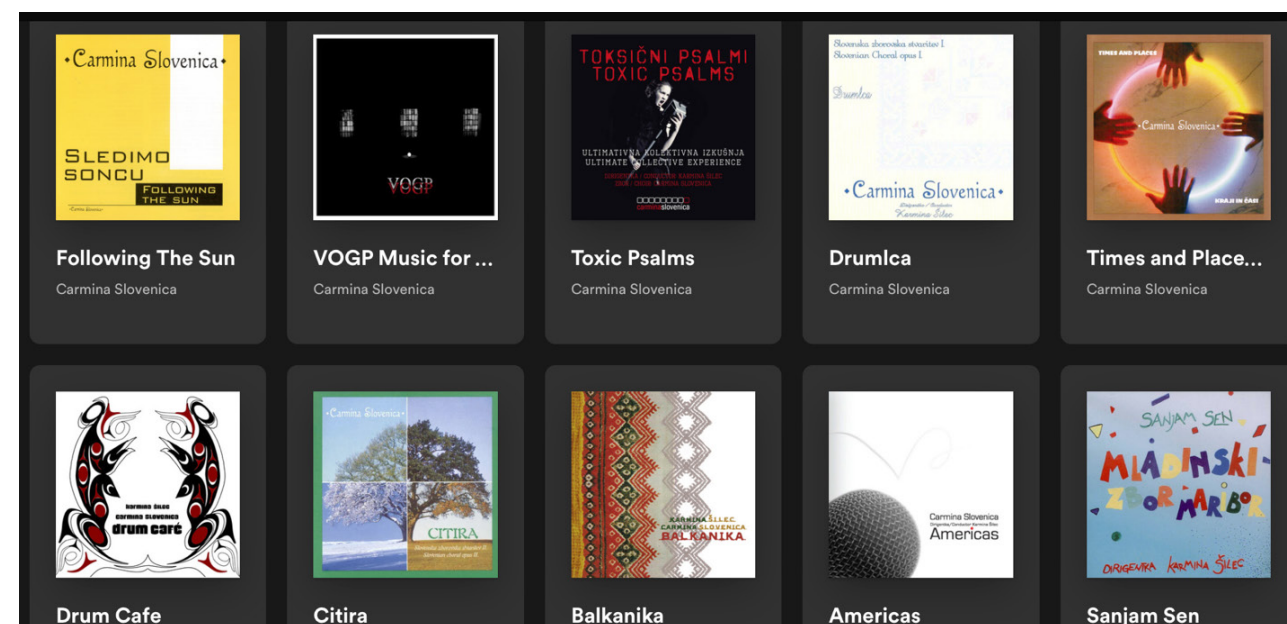
Karmina Šilec



Placebo or Who would not weep

Karmina Šilec

vimeo



Carmina Slovenica na CD-ju Lojze Lebič, ANTOLOGIJA

Skladbe v izvedbi Carmine Slovenice, ki so umeščene na CD Zborovska dela:

Letni časi za mladinski ali ženski zbor (1975-1997) [ZKDS Lojze Lebič IDSS 36]

Pomlad

Poletje

Jesen

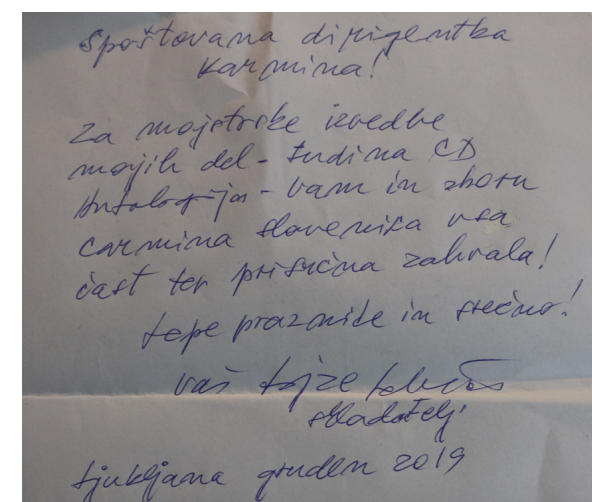
Zima

Carmina Slovenica
Karmina Šilec, zborovodja

Upanje za mladinski ali ženski zbor, 4 melodike (akordični instrument in kljunaste flavte ad lib.) (2000)
(besedila: Anton Vodnik, Anica Černe)

Carmina Slovenica
Karmina Šilec, zborovodja

Olga Pečeny, orgle
Jasna Vantur, melodika
Jasmina Erker, melodika
Živa Ploj, melodika
Zvezdana Novakovič, melodika
Maja Bohinc, melodika



REPERTOAR:

JACOB COOPER: Threnos (za grlo):

Litanija

Premislek

Vzdržnost

Razčiščevanje

Zaklinjanje

Obžalovanje

Umik

koral Ave Maria

Franz Willms: *Ecce virgo*

W. A. Mozart: *Ave Maria*

Adam Gumpelzhaimer: *Ave Maria*

grški ortodoksni napev: *Axion estin* (Res je pravično blagosloviti tebe, Marija)

Aleksaneder Kastalski: *Milosedija dveri*

pravoslavni napev: *Dostojno jest*

Sergej Rahmaninov: *Bogorodice djevo*

Gruzijski napev: *Shen kar venakhi*

Zoltan Kodaly: *Ave Maria*

Javier Busto: *Salve Regina*

Čajkovski: *Dostojno jest*



Threnos - I: Litany

17

K *accl. poco a poco to ♩ = 134 at m. 109 **

LVs *cra - die* [inhale]

BL 1A *al - ways in the way and*

BL 1B *way and al - ways in the*

BL 2A *shamed and a - shamed and a - shamed and a - shamed and*

BL 3A *as a - no - ther as a - no - ther twists its tongue*

BL 3B *as a - no - ther twists its tongue*

BL 4 *dim. poco a poco to ♩ at m. 92*

SODELUJOČI:

Alja Lačen
Amina Bašič
Ana Babič
Ana Sandrin
Andrej Hajdinjak
Ana Studen
Andrej Kobal
Barbara Juteršek
Biserka Petkovič
Danilo Ženko
Dorian Šilec Petek
Dora Malech
Eva Germ

Grega Tanacek
Jasmina Črnčič
Young Joo Lee
Jacob Cooper
Julija Gaube
Kaja Lekš
Karmina Šilec
Kaja Rutar
Livija Toure
Marisa Filipčič
Mirjana Mandič
Mojca Borko
Mojca Kamnik

Mojca Redjko
Neža Šauperl
Nežka Struc
Nina Pušenjak
Nuša Breznik
Petra Kozar Bežan
Rudi Uran
Sara Toure
Simona Eder
Sidra Bell
Sintija Habjanič
Tanja Lužar
Tina Bonča

Nekaj odzivov na posnetke VOGP, Auld Lang Syne

Videti vašo predstavo v živo je ena glavnih stvari, ki jih želim doživeti, predno umrem. Absolutno čudovito. **(Rebecca Hailey, ZDA)**

Briljantno. In ob tem še tako lepe ženske! **(Susan Meiselas, ZDA)**

Ta predstava je osupljivo lepa! **(Prior de Plesis, Južna Afrika)**

Grazie Mille, Karmina! Čudovita predstava! Dvignila mi je Duha, da sem spet želel peti in zapustiti to mračno razpoloženje! Pozabimo na to in gremo naprej! **(Chiara Zurzulo, Francija)**

Tako lepo in to je tako zelo potrebno na tej točki. Hvala Karmina, to mi je privabilo solze v oči. **(João Alves, Avstrija)**

To je tako lepo novoletno darilo za vse nas – zelo potrebno! Vaš zbor je tako navdihujoč. Vam in vsem želim varno in zdravo leto! **(Lucia Jacobs, ZDA)**

Lepo, najlepša hvala. **(Janez Dovč)**

Zelo mi je všeč. Preživetje je težko, a upajmo na najboljše. **(Christia Mercer, ZDA)**

Čudovito! **(Robert Honstein, ZDA)**

Karmina, hvala, to je veličastno in čudovito je bilo videti, kako dirigirate in tudi videti ste veličastno. **(Francisco Goldman, Mehika)**

Fantastično, Karmina, obožujem to pesem in vaša različica je čudovita. **(Malick Gahackem, ZDA)**

Tako lepo in pomirjujoče – dve stvari, ki ju tako zelo potrebujemo za to novo leto ... ali morda epoho? **(Josh Levine, ZDA)**

Takooooo čudovito! **(Dana Sajdi, ZDA)**

Absolutna lepota, Karmina. Takšen balzam konec letošnjega leta. Hvala vam! **(Evie Shockley, ZDA)**

Čarobno. **(Beth Simmons, ZDA)**

Čudovito je in posnetek nameravam predvajati ob polnoči, ko praznujemo (doma) v četrtek zvečer. **(Lisa Diller, ZDA)**

Čudovito je in videti si čudovito na odru. **(Marta Gentilucci, Francija)**

To je enkratno. **(Stefan Helmreich, ZDA)**

Zelo lepo. **(David Haneke, Švica)**

To je sijajno. **(Ray Lustig, ZDA)**

Karmina Šilec: Radcliffe mi je podaril čas, ki sem ga potrebovala

pripravi Andreja Seršen Dobaj

Maribor, 23. februarja - Dirigentka in avtorica glasbeno scenskih projektov Karmina Šilec se je po izjemnih izkušnjah polni rezidenzi na univerzi Harvard vrnila v Slovenijo, kjer nadaljuje umetniško vodenje Carmine Slovenice. "Radcliffe mi je podaril čas, ki sem ga potrebovala," je dejala v pogovoru za STA.



Caranthrenos

Število premier je vprašanje za vedeževalko

Gledališnike zaradi normativov socialnega distanciranja ter drugih omejitev čaka kompleksna in zapletena sezona

Objavljeno 16. maj 2020 08:56

Posodobljeno 16. maj 2020 08:56



Lepi pozdravi z MZK



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

T: 01 369 59 00
F: 01 369 59 01
E: gp.mk@gov.si
www.mk.gov.si

Številka: 6110-185/2020/2

Datum: 06-10-2020

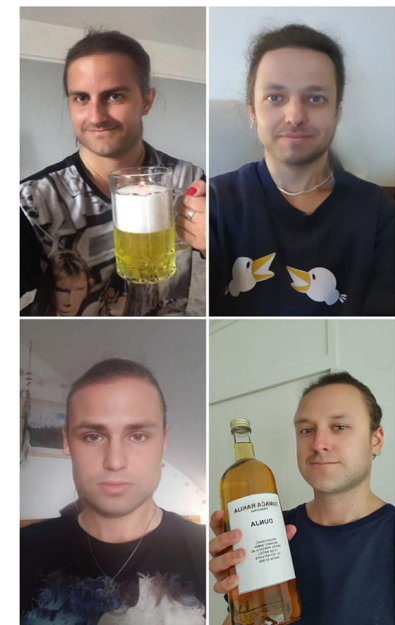
Na podlagi prvega odstavka 120. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 ZNorg, v nadaljnjem besedilu: ZUJIK) in 15. člena Pravilnika o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (Uradni list RS, št. 43/10 in 62/16; v nadaljnjem besedilu: Pravilnik), izdaja minister za kulturo v zadevi prijave na Javni razpis za izbor kulturnih projektov na področju glasbenih umetnosti, ki jih bo v letu 2020 sofinancirala Republika Slovenija iz proračuna, namenjenega za kulturo (v nadaljevanju: projektni razpis, oznaka JPR-GUM-2020), najavljen v Uradnem listu RS št. 1/20 in objavljen na spletni strani Ministrstva za kulturo dne 3. 1. 2020, prijavitelju: ZBOR CARMINA SLOVENICA, Partizanska cesta 5, 2000 Maribor, naslednjo

odločbo

1. Sofinanciranje projekta prijavitelja: ZBOR CARMINA SLOVENICA, Partizanska cesta 5, 2000 Maribor, z naslovom »THRENOS«, se zavrne.



priprava na vajo Baba



rojstnodnevna čestitka moške zasedbe Kebataole



ARH



"Da bi delovali nenasilno do živali, bi bila potrebna radikalna transformacija vseh produkcijskih procesov. Vprašanje je namreč, kdo dandanes vlada svetu - človek ali neka posthumana ekonomija."

Karmina Šilec
DIRIGENTKA

Choirs / Choral Societies



Carmina Slovenica, under the artistic direction of conductor Karmina Šilec, left its mark on the international stage as a collective, whose *choregie* concept expands the scopes of musical-theatrical art. They are a breath of fresh air on the musical scene, opening new realms of expression, intensity of experience, and communication. Carmina Slovenica's renown is justified by their appearances on stages of the most prominent festivals across the globe, numerous awards, and albums. Photo: Dorian Šilec Petek.

Listen
To
Slovenia
Pocket Music Guide

Melita Forstnerič Hajnšek

Predpremiéra nove produkcije Carmine Slovenice je bila 9. marca v Minoritih, svetovna premiéra dela Threnos ameriškega skladatelja Jacoba Cooperja pa je napovedana za 20. marec. Projekt ste skupaj z ameriško pesnico Doro Malech razvijali štiri leta, v izvedbi vašega ansambla - Novoglasbenega gledališča Choregie. Kaj pomeni, kaj prinaša ta dolga prava, zorenje?

"Sodelovanje s skladateljem Cooperjem sega v leto 2012, ko smo v Placebu prvič izvedli njegovo delo Stabat Mater. Istega leta smo zasnovali tudi projekt Was haben sie gegen Bauern, gnädige Frau? (Kaj imate proti kmetom, gospa?) s Cooperjevim ciklom Silver Threads. Je avtor, ki ga radi izvajamo, in vesela sem bila, da se je odločil celovečerno delo posvetiti mojemu ansamblu.

Začeli smo tako, da smo sprva Threnos zastavili kot psevdo obredno mašo – novi ritual – ob smrti živali, kot poznamo rekviem ob smrti ljudi. Snovali smo koncept, kako vzpostaviti stičišče med umetnostjo in smrtjo. Srečevali smo se, pilili besedila, iskali glasbeni jezik, izvajali delavnice. Gre resnično za kolektivni ustvarjalni proces. Od prve verzije, ki smo jo naštudirali poleti 2017, smo iskali nianse in sedaj je delo nared za poslušalce."

Threnos (za grlo) - za vokalne soliste in zvočno obdelavo je rekviem, nekropastoralna maša za pogubljenimi živalmi. Živalmi?

"Z delom skušamo ponuditi prostor za premislek o tem, kar se običajno skriva ali prikriva. Ideja za skladbo izhaja iz starogrške žalostinke in je svojevrstna oblika paraliturgične službe ter spominja na mašo za mrtve (živali). Zanimala nas je struktura ritualnega umora, zato se dotikamo ubijanja, ekonomije smrti. Vsi vemo, da je to ključno v ozadju vprašanja o prehranjevanju z mesom, ki že davno presega človekove potrebe po živalskih beljakovinah. Ne gre le za nujno preživetje, temveč tudi za ostanke arhaičnih žrtvovanjskih struktur.

Z idejo trikotnika človek-žival-stroj smo uvedli tudi zvočno procesiranje človeškega glasu, kar predstavlja aspekt stroja (s pomočjo digitalnih govoric) in spominja na krhkost in ranljivost človeškega/živalskega (glasu) ter na razteznost življenja, živega."

Moto predstave je sram?

"Gre bolj za zavest in spoštovanje življenja, torej za tisto drugačno razumevanje sveta in narave, ki v prvi plan postavlja pravico do življenja vseh živih bitij. Spoznavamo, da smo se odločili pogledati stran od stvari, ki nas težijo ali so težke. Živali so kot marginalizirani subjekt izhodišče, metafora. V bistvu pa vendarle gre za človeka in premislek o njem samem. Težava nas, ljudi, je v tem, da preveč vidimo in vonjamo. Vsa čutila - vonj, okus, vid in sluh - so dobra za uživanje v nekem popolnem svetu. Kadar pa svet ni popoln, postavimo na svoja čutila plašnice. Torej pogledamo stran."

Vaši 16-članski solistični ženski zasedbi se pri projektu plesno pridružuje tudi ameriška Sidra Bell Dance Company.

"Glasbeni del izvaja projektna zasedba Novoglasbenega gledališča Choregie, sestavljena za Threnos. Izvajalke



PROJEKT CARMINE SLOVENICE

Na stičišču umetnosti in smrti

Svetovna praizvedba sodobnega ameriškega skladatelja Jacoba Cooperja Threnos (za grlo) v izvedbi Novoglasbenega gledališča Choregie

imajo bogate glasbene in gledališke izkušnje, pridobljene s sodelovanji v ansamblu iKebataola!, vokalnem gledališču Carmina Slovenica, v SNG Opera Ljubljana, Operi SNG Maribor. Drugi del ekipe je mednarodno priznana butična plesna zasedba ustvarjalnih gibalnih ilustratorjev s sedežem v New Yorku. Sidra Bell Dance Company predstavlja in neguje kanon inovativnega in naprednega plesnega gledališča. S Sidro Bell sva se spoznali pred več kot desetimi leti in se od tedaj srečevali na različnih

koncih sveta, spremljali ustvarjanje druga druge. Najino prvo sodelovanje sega v leto 2016, ko je Sidra sodelovala kot svetovalka za gib pri projektu Fortuna Fauvelu ne bo par! v izvedbi Carmine Slovenice. Tokrat bosta prvič sodelovala tudi najina ansambla."

Tudi pri vašem projektu Kaj imate proti kmetom, gospa? Jacoba Cooperja, izvedenem 2013. v Cankarjevem domu, je kot pri Threnosu šlo za stik umetnosti in smrti. Cooper

je zelo slaven sodoben ameriški skladatelj, z doktoratom Yala. Sta sodelovala na Radcliffu-Harvardu, kjer ste bili vabljeni umetnica?

"Ne, nisva. Sem pa na Harvardu pričela sodelovati z vizualno umetnico Young Yoo Lee, ki za Threnos ustvarja videe. Ti so narejeni na osnovi risbe z ogljem in 3D-scanov."

Threnosov lokus je grlo, mesto, kjer se oglasijo pesmi, a tudi mesto zakola, polje ranljivosti. Vznemirljive premise.

"Ena od začetnih točk je bilo grlo/glas oziroma Heglova misel, da 'vsaka žival najde svoj glas v svoji nasilni smrti'. Grlo je prostor, ki povezuje žalovalce in (ob)žalovane v skupni telesnosti, kraj izhoda zvočnosti. Grlo je metaforično žarišče govora, petja in tudi ranljivosti, zato je prostor razlikovanja med ljudmi in živalmi, med človeškim in živalskim. Previdni smo bili glede vprašanj koncepta človeškosti in živalskosti. Prevpraševali smo integrativni teoriji: prvo, ki si prizadeva vzpostaviti enakost na osnovi podobnosti živali in človeka, utemeljeni na ideji 'one so kot mi'; in drugo, ki poskuša vpisati človeškost v prostor živalskosti in promovira idejo 'mi smo kot one'. Skratka - odpirali smo prostore za kritične razmisleke o živalskosti, človeškosti in morda bi



Threnos v izvedbi Novoglasbenega gledališča Choregie
Foto: Dorian ŠILEC PETEK

Karina Šilec
Foto: Dorian ŠILEC PETEK



Nove okoliščine

Kakšna je usoda napovedane tiskovne konference v Mariboru z ameriškimi umetniki Jacobom Cooperjem, Doro Malech, Young Joo Lee in Sidro Bell? Ali bo 20. marca lahko svetovna premiera?

"Proces nastajanja dela je zaradi novih okoliščin precej zaznamovala situacija, ki jo je prinesel koronavirus. Za 20. marec načrtovana premiera je na neki način v zraku, enako tudi prisotnost umetniške ekipe."

lahko kdo v tem prepoznal idejo o dekonstrukciji binarnega, torej principa, ki deli svet na človeški in živalski."

Skrb za živali kot ideologija danes, živalskost kot politična kategorija in človečnost, povezana z etiko - vse to so temeljna izhodišča vašega angažmaja tokrat?

"S Threnosom raziskujemo naše življenje, interakcije z živalmi, našo bližino in oddaljenost od njih. Vedno znova vidimo, kako značilna za celoten proces, ki mu sicer rečemo civilizacija, je segregacija. Skrivanje tistega, kar nam je postalo nadležno, stran od naših pogledov. In klavnica je spet samo metafora. Pomembno nam je bilo tudi, kako zastaviti delo, da pametno vzpostavlja možnosti za premisleke o radikalni transformaciji odnosov med ljudmi in živalmi. Da bi od gledalca/poslušalca zahtevali določeno konfrontacijo, a predvsem merilo za krepitev njegove zavesti o razvijanju kritičnega odnosa do naturalizacije nasilja nad živalmi in ljudmi. Threnos smo skušali zastaviti tako, da se ti naši poskusi širitve meja te senzibilitete ne bi opirali zgolj na sočutje. Bali smo se, da bi elementi sočutja instrumentalizirali projekt v sredstvo politizacije. Ekonomija smrti se ne dotika le vprašanja odnosa ljudi do živali, temveč tudi odnosa ljudi do ljudi, ljudi do narave ... Skozi glasove brezpravnih živali, skozi način obravnave prepoznamo človeka - od abo-

riginov v Avstraliji, Jehovovih prič v sodobni Rusiji, Arguna v Čečeniji, taborišč sedanjega časa v Kakumi, Dagahaleyju, Ifu in Hagaderi (Kenija), Zaatariju (Jordanija), Yidi (Južni Sudan), Katumbi in Manshamu (Tanzanija), Pugnidu (Etiopija), Panianu (Pakistan) ...

Obkroža nas industrija poniževanja, okrutnosti in ubijanja, ki lahko tekmuje z vsem tem in tistim, česar je bil sposoben tretji rajh."

Kakšni sta geneza maše za mrtve živali in mrtve ljudi in temeljno sporočilo?

"Vse se nekako vrti okoli vprašanja življenja in nasilne, nelegitimne smrti, ki jo sodobna družba legalizira. Threnos je nastal iz nujne potrebe spremembi človeškega odnosa do živali in posledično tudi do svoje vrste. Zanima nas etična dimenzija svetosti življenja, zato se dotikamo pomena ubijanja življenja. S tem vprašanjem se soočam v polju lastne anonimne usode, ko vidimo, da smo nadomestljivi, tudi s tistim tretjim, s tehnologijo."

Odnos človek - žival, odnos človeka do narave je temeljni odnos danes in je predmet umetniških reprezentacij od jamskih slikarjev do romantičnih pejsažev. Danes smo priče ekokriticizma ...

"Da bi delovali nenasilno do živali, bi bila potrebna radikalna transformacija vseh produkcijskih procesov. Vprašanje je namreč, kdo dandanes vlada svetu - človek ali neka posthumana ekonomija, ta grozljivi stroj napredka in potrošniške blaginje. Gre za prevaro, saj smo vsi, seveda tudi ljudje, postali žrtve tega sveta trgovine."

Avtorica libreta je ameriška pesnica Dora Malech, v slovenščino ga je prevedla Ifigenija Simonović.

"Pesnica je delo zastavila v obliki paraliturgične službe, kar prinašajo naslovi stavkov: Litanija, Premislek, Vzdržnost, Razčiščevanje, Zaklinjanje, Obžalovanje, Umik. Ti so ali vsaj zvenijo, kot bi bili del liturgičnih besedil. Threnos delno izhaja tudi iz misli Huberta Reevesa, da je 'človek najbolj nora vrsta'. Časti nevidnega Boga in zakolje vidno naravo, ne da bi se zavedal, da je ta narava nevidni Bog, ki ga časti."

Kako in koliko glasba v choregie konceptu določa uprizoritvene strategije?

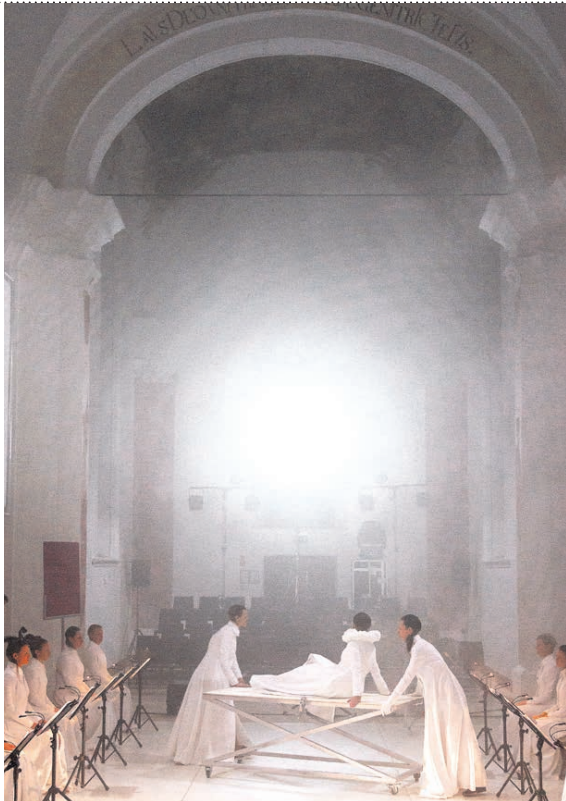


Foto: Dorian ŠILEC PETEK

"Glasba narekuje gibanje prek ureditve odrskega prostora, zato je pomembno razmerje med glasbenim izrazom in prostorom, v katerem naj bi ta izraz zaživel. Pomembno je njuno harmonično razmerje. Glasbenost/muzikalčnost /zvočnost glasbe je torej prenesena v polje gledališkega.

Obkroža nas industrija poniževanja, okrutnosti in ubijanja

Pozornost in ustvarjanju meta-kompozicije, ki jo tvorijo glasba, beseda, vizualno in gib, je, da glas-

beni princip vodi vse druge aspekte postavitev. Recepcija predstave je odvisna od poslušalčeve predstave, ki primerja, sestavlja, diferencira in ureja ... Ta princip se pri choregie postavi na celotno predstavo, ne le na njeno glasbeno dogajanje. Celotna produkcija torej skuša slediti glasbenemu principu. Kot vsak projekt tudi Threnos odpira vprašanja, kakšna naj bo estetika - naj bo harmonično ali nasprotujoče si, naj kaj poudarja ali skriva, kaj naj moti, zavaja, preusmerja pozornost, kaj ignorirati, kaj podpirati. Človeško oko se odziva na dvoje - na svetlobo in gibanje. Vsaka lučna sprememba povzroči avtomatski psihološki odziv pri gledalcu. In ta deluje na nezavedni ravni, a deluje lahko silovito in prepričljivo. Zato je bila odgovornost do svetlobe v dramaturgiji tako zelo pomembna."

Mnenja

SIGIC

19.04.2020

Pripadati nečemu

»Pripadajte nečemu briljantnemu, radikalnemu, radovednemu, ostremu, vizionarskemu, dramatičnemu, provokativnemu, drznemu.«

Karmina Šilec

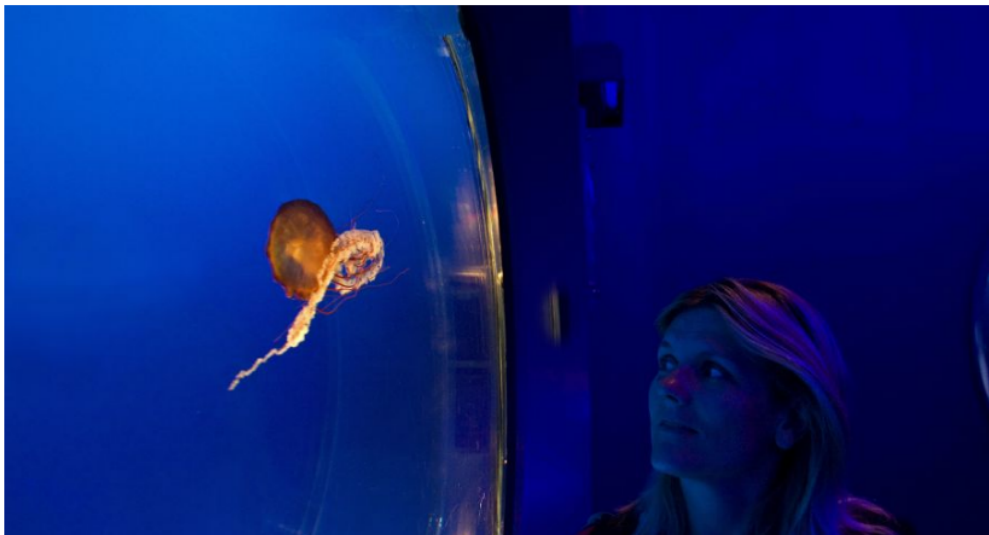


Foto: Iztok Bončina

Sprašujemo se, kaj lahko tukaj naredi muzikološka stroka, ki ima prostor v javnosti. Je dovolj spodbudna ali pa morda raje izkoristi dogodke s sodobno glasbo, da pohiti zatreti vse, kar ne ustreza njenemu glasbenemu okusu? Ali izkoristi priložnost in sodobno glasbo opiše kot vznemirljivo in vredno ogleda ali pa raje vehementno izkazuje svoje vedenje ter osebne preference in muzejski okus? Je naredila dovolj, da s svojimi mehanizmi (največkrat v obliki članstva v ekspertnih komisijah ali kot strokovna kritika) podpira ustvarjalce in poustvarjalce nove glasbe? Je kdaj v kakšni kritiki nove glasbe ali sklepu javnih financierjev spodbudno napisano, da je nekaj »briljantno, radikalno, radovedno, ostro, vizionarsko, provokativno, drzno ...«?

»Res je zelo nenavadno videti celo vrsto – milijone ljudi – igrati, poslušati neke tonske vzorce brez pomena, biti prevzeti in zaposleni, toliko njihovega časa z nečim, kar imenujejo glasba,« pravijo Overlords v noveli *Konec otroštva* Arturja Clarka. In res je glasba središče človekovega življenja v vseh kulturah in civilizacijah. Že **Darwin** je v *Izvoru človeka* ugotavljal, da je uživanje v glasbi in reproduciranje glasbe človeške vrste ena njenih najbolj skrivnostnih danosti. In če smo ljudje govoreča vrsta, smo prav tako tudi glasbena vrsta. Razmišljanja o fenomenu glasbe spodbujajo znanstvenike, umetnike in filozofe, da vedno znova preučujejo njeno fascinantnost. Glasba lahko vznemirja, zmede, zavede, lahko pomirja, spodbuja, zdravi, osrečuje. Stari Grki so menili, da ustrezen izbor glasbe vodi k oblikovanju zdravega, čistega značaja, zato je izbor glasbe velika družbena odgovornost.

Glasba je posebna vrsta zvoka, prijetna za poslušanje, kar pa seveda še zdaleč ni vedno res. Recepcija sodobne glasbe je včasih zelo intenzivna in celo naporna. Poslušalec je na neki način vpotegnjen v situacijo na odru, in takrat se zdi, kot da glasbeniki posegamo v njegovo varnost. V primerjavi s konzumiranjem katerekoli druge sodobne umetnostne veje (literature, kiparstva ...), kjer ima bralec oziroma gledalec svojo avtonomijo mentalnega podoživljanja umetnine v smislu tempa, količine, dolžine časa in ritma konzumiranja umetnine, ga glasbena izvedba v koncertni dvorani lažje vrže iz njegove tirnice, saj nad temi dimenzijami kot poslušalec nima več vpliva. Ta neposredna časovna in prostorska prisotnost glasbe na odru prestopa v polje neposrednega. In zato je ta izkušnja lahko toliko bolj »agresivna« do konzumenta. Glasba je sicer odprta za širok spekter izraznih sredstev, vendar je pogosto prav sodobna glasba tista, ki zaživi na odru tako silovito, da gledalcu pogosto dobesedno uniči njegovo kontemplativno varnost. Gledalec je vpotegnjen v predstavo in iz nje ne more izstopiti, medtem ko lahko zapre knjigo ali odvrne pogled. Ne vemo pa, v kakšni meri ima vse to opraviti z okusom ali z izkušnjami.

V bistvu ne vemo, zakaj nam je neka glasba bolj všeč od druge. Najbrž nam najgloblji glasbeni pečat ostane iz formativnih let, neke med dvanajstim in enaindvajsetim letom, ko se naša osebnost zelo razvija ter pridobivamo lastne nazore in vrednote. V tem času si vzpostavljamo družbeni jaz in se identificiramo z določeno skupino ljudi. Zagotovo so ta leta zelo pomembna. *»Vsak ima pravico do glasbe, ki si jo izbere sam. Bati pa se je, da si je večina danes sama več ne izbira, da je neusmiljeno ujeta v znano verigo od ustvarjanja, vplivanja na okus, nadzora nad njim do diktature okusa. Poslušalce se usmerja v povprečje in v glasbeno razvedrilnost,«* piše **Lojze Lebič**. Vedno znova razmišljamo o tem, zakaj je sodobna umetniška glasba nekako nepriljubljena v primerjavi z drugimi sodobnimi umetnostmi. Redko je videti, da bi si kdo kupil zgoščenko z umetniško glasbo našega časa, koncerte z izključno novo glasbo obišče malo poslušalcev, četudi so na sporedu skladbe, nastale pred sto in več leti ter so v program umeščene kot »sodobna« glasba. V 20. stoletju se je glasba razvila (se razredčila ali celo razpadla) v množico kultur in subkultur, v množico stilov, žanrov, kanonov. Vsi so se trudili biti prepoznani in sprejeti, a nobeden ni dosegel neke obče sprejetosti pri večjem številu poslušalcev, kaj šele množici. Je pa ta »težje razumljiva, nedostopna, disonantna glasba« našla svoje zgodovinsko mesto v nekaterih znamenitih filmih našega časa, v katerih lahko slišimo glasbo **Ligetija**, **Cagea**, **Scelsija** in drugih. Prav tako je sodobna glasba prisotna v sodobnih plesnih postavitvah. Bojim se reči, da je sodobna glasba najbrž najslabše sprejeta prav na področju glasbe same. Vprašanje, zakaj je tako, je lahko zanimivo tako za sociologe, psihologe, zgodovinarje, kritike in morda celo nevrologe. In medtem ko nova glasba vegetira na obrobju kulturnega radiusa, imajo druga umetniška področja popolnoma nasprotno recepcijo. Beremo sodobno literaturo, gledamo sodobne filme in obiskujemo razstave. Kot pravi **Alex Ross**, je zdaj slika **Jacksona Pollocka** najdražje prodana umetnina, tajkuni občudujejo avantgardne arhitekte, *Ulikses* **Jamesa Joycea** navdihuje pivske zabave po vsem svetu vsako leto junija.

Na vprašanje, zakaj odpor do nove glasbe, je malo tehtnih odgovorov. Eden izmed njih pa pravi, da je tonalni sistem nekako povezan z našimi možgani in da je glasba, ki ni tonalna, zato možganom tuja in jo zavračajo. Zanimivejša je morda sociološka ugotovitev, da so poslušalci pri poslušanju glasbe ujeti v dvorani, kjer morajo spremljati izvajanje celotnega glasbenega dela, medtem ko obiskovalci galerije lahko svobodno odločajo o količini vnosa likovnega izdelka. In ker je glasba pogosto zahtevnejša, je ta ujetost lahko boleča in ustvarja stisko, saj umik ni možen. Vendar se ta teorija lahko tudi poruši, če pomislimo na gledalce predstav sodobne plesne, filmske in gledališke umetnosti – tudi tam namreč najdemo enake tenzije, ujetosti, intenzitete in ekspresije, kot jih prinaša nova glasba, a se zdi, da pri teh ostaja krog konzumentov vendarle večji.

Morda je vzrok v stalni idolatriji glasbe iz preteklosti, ki se je pojavila nekje na prehodu v 20. stoletje. Tudi poprej skozi zgodovino glasbe so bila glasbena dela deležna nevhvaležnih recepcij, ker so bila preveč »nova« ali so imela »preveč not«. Na prehodu v 20. stoletje se je ta varna tonalnost nekako zasidrala in je bilo vse novo deležno le še večnega skepticizma ali pa je postalo getoizirano za »elito«. Kot spet pojasnjuje Ross, je razlika med umetnostmi, njihovim sprejemanjem in navdušenjem nad novim nastala predvsem v politiki institucij, ki organizirajo umetniške dogodke. Galerije, denimo, odločno propagirajo moderno umetnost, celo pokrovitelji se trudijo poiskati čim radikalnejše avtorje, kritiki povzdigujejo sodobne avtorje v ikone našega časa. **MoMA**, denimo, je najavljala na plakatu nekako v tem smislu: *»Pripadajte nečemu briljantnemu, radikalnemu, radovednemu, ostremu, vizionarskemu, dramatičnemu, provokativnemu, drznemu ...«*

Smo kdaj zasledili kaj podobno afirmativnega za sodobno umetniško glasbo? Sprašujemo se, kaj lahko tukaj naredi muzikološka stroka, ki ima prostor v javnosti. Je dovolj spodbudna ali pa morda raje izkoristi dogodke s sodobno glasbo, da pohiti zatreti vse, kar ne ustreza njenemu glasbenemu okusu? Ali izkoristi priložnost in sodobno glasbo opiše kot vznemirljivo in vredno ogleda ali pa raje vehementno izkazuje svoje vedenje ter osebne preference in muzejski okus? Je naredila dovolj, da s svojimi mehanizmi (največkrat v obliki članstva v ekspertnih komisijah ali kot strokovna kritika) podpira ustvarjalce in poustvarjalce nove glasbe? Je kdaj v kakšni kritiki nove glasbe ali sklepu javnih financierjev spodbudno napisano, da je nekaj *»briljantno, radikalno, radovedno, ostro, vizionarsko, provokativno, drzno ...«*?

Carmina Slovenica Karmina Šilec

klasična glasba

sodobna klasična glasba

zborovodja/kinja

zborovska glasba



Namenite del dohodnine Carmini Slovenici

Zavidanja vredna pot, domači ter mednarodni uspehi, jasno zastavljeni cilji in podrobno načrtovan program dela, ki ga spoštuje tako strokovna javnost kot širok krog poslušalcev po vsem svetu ni edino, kar potrebujemo za ohranjanje umetniške kakovosti Carmine Slovenice. Svoje poslanstvo uresničujemo tudi z vašo pomočjo, zato bomo hvaležni, če se odločite del svoje dohodnine nameniti Carmini Slovenici.

Teh 0,5 % vaše dohodnine bi sicer ostalo v državnem proračunu, popolnoma brezplačno pa jih lahko namenite v podporo delovanju našega društva.

Kako to storite?

Priloženi obrazec izpolnite s svojimi podatki in ga pošljete ali oddate na najbližjem davčnem uradu. Zatevo pa lahko izpolnete in pošljete tudi elektronsko preko sistema eDavki.

Če ste to že storili, se vam prisrčno zahvaljujemo.

P O D A T K I O D A V Č N E M Z A V E Z A N C U :

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

Davčna številka

(pristojni finančni urad)

Z A H T E V A za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oz naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
ZBOR CARMINA SLOVENICA	5	2	4	1	9	6	7	3	

V/Na

, dne

(podpis zavezanca/-ke)

C A R M I N A S L O V E N I C A

Partizanska cesta 5, 2000 Maribor, Slovenija
Elektronski naslov: carmina.slovenica@guest.arnes.si
Spletna stran: www.carmina-slovenica.si

Organiziranost Carmine Slovenice

Umetniška vodja in dirigentka Carmine Slovenice
Karina Šilec

Poslovna direktorica
Irena Šober Jagodič

Organizatoriki dejavnosti Carmine Slovenice
Karina Šilec, Marisa Filipčič

Urednici Letopisa
Karina Šilec, Marisa Filipčič

Jezikovni pregled
Saša Požek

Fotografije
Arhiv CS, Rudi Uran, Tina Bonča, Dorian Šilec Petek, Karina Šilec

Oblikovanje
Jana Kumberger

Sofinancerji dejavnosti



Medijski sponzor



Tehnična pomoč

